

УДК 336.1
UDC 336.1

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ФОРМУВАННЯ БЮДЖЕТНОЇ СТРАТЕГІЇ ДЕРЖАВИ

Бабич Л.М., кандидат економічних наук, Національний транспортний університет, Київ, Україна, fin2006@ukr.net, orcid.org/0000-0003-1602-929X

TOPICAL ISSUES FOR THE FORMATION OF THE BUDGETARY STRATEGY OF THE STATE

Babych L.M., Ph.D., National Transport University, Kyiv, Ukraine, fin2006@ukr.net, orcid.org/0000-0003-1602-929X

АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ ФОРМИРОВАНИЯ БЮДЖЕТНОЙ СТРАТЕГИИ ГОСУДАРСТВА

Бабич Л.Н., Национальный транспортный университет, Киев, Украина, fin2006@ukr.net, orcid.org/0000-0003-1602-929X

Постановка проблеми. Основним джерелом фінансових ресурсів держави є державний бюджет, тому особливого значення в сучасних реаліях набуває узгодження бюджетної політики з макроекономічними проблемами як поточними, так і спрямованими в майбутнє, та розробці на цій основі бюджетної стратегії, орієнтованої на сталий розвиток країни. Довгострокове бюджетне планування в значній мірі дозволяє гарантувати, що основні функції держави будуть виконуватися, нові державні витрати матимуть фінансування, підприємництво буде розвиватися при стабільному рівні оподаткування, а обсяги державних інвестицій відповідатимуть потребам економіки. Однак оскільки на сьогодні законодавча база України не містить окремих правових норм, які б регулювали питання розробки стратегії в бюджетному процесі, головним завданням є обґрунтування засад щодо формування бюджетної стратегії як складової економічної політики в забезпеченні довгострокового сталого розвитку держави з одночасним узгодженням соціальних, культурних, екологічних та політичних інтересів суспільства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Варто зазначити, що в науковій літературі з питань розробки методології та організації економічного прогнозування і планування та, зокрема, вивчення принципів, методів, визначення ролі бюджетного планування в системі перспективного фінансового планування відомі публікації таких авторів, як Бабич Л.М.[2;7], Беседін В.Ф.[3], Буковинський С.А.[4], Геєць В.М.[12], Єрмошенко М.М.[7], Коляда Т.А.[8], Пашута М.Т.[10] та ін. Проте, в більшості наукових робіт бюджетне планування і прогнозування хоча і розглядається як складова стратегії економічного розвитку та все ж не приділяється належної уваги щодо його взаємозв'язку з бюджетною політикою і – в цьому контексті – визначення місця і ролі даних процесів у системному алгоритмі розробки економічної стратегії.

Метою статті є обґрунтування основних концептуальних засад щодо формування бюджетної стратегії в контексті прогнозних завдань бюджетної політики як невід'ємної складової стратегії економічного і соціального розвитку України.

Виклад основного матеріалу. Не можна не відмітити, що в останні роки в Україні вже сформовано декілька документів із стратегічних напрямів економічного і соціального розвитку. Зокрема, йдеться про “Стратегію економічного і соціального розвитку України” Шляхом європейської інтеграції на 2004-2015р.р.”, Програму економічних реформ “Заможне суспільство, конкуренція, економіка, ефективна держава” на 2010-2014р.р., Прогноз Державного бюджету України 2013-2014р.р., та “Стратегію сталого розвитку Україна - 2020” [12; 14; 11; 15]. Однак жодна із зазначених стратегій не була затверджена відповідним законом України, що не створювало підстав для обов'язковості дотримання визначених орієнтирів та досягнення довгострокових цілей розвитку. Разом з тим, є певні позитивні очікування стосовно виконання відносно завдань, що прийняті у документі стосовно бюджетної політики на 2018 - 2020 рр, адже їх реалізація тільки розпочалася у поточному році і згідно з документом передбачає середньострокові завдання, визначені урядом, зокрема з реалізації податкової політики, боргової політики, реформи охорони здоров'я, пенсійної і земельної реформ, забезпечення розвитку агропромислового комплексу, фінансування дорожнього господарства, забезпечення підтримки оборони і безпеки, децентралізації ресурсного забезпечення та

подальшого підвищення соціальних стандартів, тощо [13]. Варто зазначити, що даний документ передбачає перехід від однорічної до трирічної перспективи бюджетного планування, а це, в свою чергу, свідчить про те, що відбулась не просто технічна зміна в розрахунках шляхом додавання до планового ще двох бюджетних періодів, а нарешті започаткувалась згідно з бюджетним законодавством системна зміна бюджетної політики, яка має забезпечити стратегічний підхід щодо узгодження з макроекономічними показниками і визначення пріоритетних заходів разом з ефективним розподілом бюджетних ресурсів.

Послідовну бюджетну політику побудовано відповідно до норм запровадження та реалізації соціальних стандартів, за основу яких покладено прожитковий мінімум, звідси - неважко передбачити прогнозованість видатків бюджету, що в значній мірі сприятиме підвищенню якості бюджетного фінансування на основі поступового зростання номінальних розмірів середньомісячної заробітної плати першочергово для працівників освітянської та медичної сфери. І головне – встановлені чіткі правила організації бюджетних відносин, дотримання яких є обов'язковим для всіх учасників бюджетного процесу, принаймні впродовж всього середньострокового періоду, що дозволяє очікувати, з одного боку, посилення бюджетної дисципліни, а з іншого – створення додаткових можливостей для дієвого управління державним боргом – особливо зовнішніми запозиченнями, що, врешті, неодмінно пришвидшуватиме формування базисних передумов для забезпечення реальних темпів економічного зростання в наступних періодах. Проте, на жаль, невідомо з яких причин середньостроковий проект щодо основних напрямів бюджетної політики, що був завчасно поданий Кабінетом Міністрів до вищого законодавчого органу держави, розглядався на профільному та інших комітетах, проте так і не був затверджений Верховною Радою у вигляді Постанови “Про основні напрями бюджетної політики України на 2018-2020рр.”.

За цих обставин по-суті всім розпорядникам бюджетних коштів завдання щодо бюджетного планування і прогнозування слід розглядати в контексті передбачених законодавством процедур бюджетного процесу, за відповідних етапів якого має, в першу чергу, відбуватися всебічне науково-методичне обґрунтування прогнозних індикаторів бюджетної політики держави на базі прогнозних макропоказників економічного і соціального розвитку, а далі – всіх складових проекту Державного бюджету на відповідний плановий рік, та індикативних показників Прогнозу Державного бюджету України на наступні два роки після планового і на подальші прогнозні періоди.

В цьому контексті необхідно деталізувати редакцію ст. 33 Бюджетного кодексу України, зазначивши, що бюджетна політика має розроблятися не лише на середньострокові, а і на довгострокові періоди, адже саме бюджетну політику важливо вбачати як діяльність держави, що пов'язана з визначенням стратегічної мети, напрямів, завдань і пріоритетів розвитку бюджетних відносин на шляху формування досконалої бюджетної системи та щорічного збалансованого і реалістичного бюджету України. Це означає, що технологія розробки бюджетної політики має узгоджуватись з Концепцією економічного і соціального розвитку України на довгострокову перспективу, що потребує обґрунтування арсеналу важелів бюджетного впливу на хід її реалізації.

Дослідження ж довгострокового планування бюджетної політики слід і надалі поглиблювати в аспекті більш детального вивчення всіх складових фінансового планування у взаємозв'язку із системною побудовою засад формування бюджетної стратегії. З урахуванням того, що у провідних розвинених країнах бюджетне планування здійснюється на багаторічній основі, а далі бюджетні показники підлягають середньостроковому та щорічному перегляду, доцільно і в Україні, формуючи щорічні бюджети, спиратись на параметри бюджетної політики і бюджетної стратегії, що розроблені на довгострокову перспективу.

Особлива увага під час розробки довгострокового бюджетного прогнозу має приділяти аналізу внутрішніх та зовнішніх чинників, які зумовили зміни темпів зростання реального валового внутрішнього продукту за попередні роки. Об'єктами такого аналізу, зазвичай, виступатимуть показники і орієнтири, що відображаються згідно вимог у документі з основних напрямів бюджетної політики на відповідний рік, розробка фінансовими органами і інституціями якого забезпечуватиме підґрунтя для формування головного фінансового плану країни. На сьогодні ж, визнаючи його позитивну роль в системі фінансового планування, варто дещо переглянути і сам зміст, і алгоритм, і терміни розробки цього важливого документу, виходячи із вимог дотримання передбачуваних напрямів, що попередньо визначаються стратегічними документами розвитку економіки та фінансів на перспективу – це з одного боку, а з іншого – в контексті логічного взаємозв'язку і взаємодії всіх елементів системи макроекономічного фінансового планування і прогнозування. При цьому для розробки бюджетних прогнозів доцільно використовувати функціональну класифікацію видатків та

кредитування бюджету, що дозволить Уряду здійснювати ефективне корегування обсягів надання суспільних послуг з урахуванням економічних демографічних та інших змін в країні.

Таким чином, бюджетну політику слід розглядати як базову складову бюджетного прогнозування, тому перед початком розробки бюджетної стратегії держави необхідно здійснити оцінку поточної бюджетної політики щодо її результативності та відповідності цілям і пріоритетам стратегії економічного розвитку держави, визначивши нові цілі та довгострокові орієнтири з урахуванням впливу макроекономічних чинників, запропонувати найбільш вірогідні варіанти її розвитку на довгострокову перспективу. До того ж бюджетна стратегія разом з податковою, борговою, інвестиційною та грошово-кредитною має синхронно вбудовуватись у фінансову стратегію, яка, в свою чергу, стає невід'ємною складовою економічної стратегії, що, врешті, передбачає необхідність узгодження всіх довгострокових цілей та пріоритетів розвитку держави.

Важливо також, дотримуючись внутрішньої збалансованості визначених у бюджетній стратегії системи цілей, здійснювати їх поетапний розподіл і діагностику реалізації за окремими складовими бюджету. Тим більше, що у ст.21 Бюджетного кодексу України також визначено вимоги щодо переліку індикативних показників, які має включати прогноз Державного бюджету, а саме: основні макропоказники економічного і соціального розвитку України; показники зведеного бюджету України за основними видами доходів, фінансування, видатків і кредитування; показники державного бюджету за основними видами доходів, фінансування, видатків і кредитування; показники державного боргу та гарантованого державою боргу, що визначаються з урахуванням стратегії управління державним боргом; показники за бюджетними програмами, які забезпечують протягом декількох років виконання інвестиційних проектів, у тому числі тих, що здійснюються із залученням державою кредитів (позик) від іноземних держав, банків і міжнародних фінансових організацій; показники взаємовідносин державного бюджету з місцевими бюджетами [1]. Отже, бюджетна стратегія має формуватись саме із таких стратегій: стратегії по доходах, стратегії по видатках та кредитуванню, стратегії дефіциту бюджету та джерел його покриття, а також стратегії управління боргом. Доцільно, на нашу думку, першочергово згрупувати узагальнені стратегічні напрями кожної із складових частин бюджетної стратегії, щоб надалі визначити її пріоритети та довгострокові орієнтири. У загальному вигляді стратегічні напрями політики у сфері формування бюджету надаються в табл.1.

Таким чином, згрупувавши всі завдання щодо бюджетної політики України на 2018-2020р.р. та ті, що визначені у Стратегії сталого розвитку “Україна – 2020” за складовими бюджетної стратегії, можна спочатку обґрунтувати заплановані пріоритети бюджету на середньостроковий період, а далі, маючи стратегічні документи стосовно економічного і соціального розвитку України, розробити довгострокові орієнтири бюджетної стратегії та спрогнозувати обсяги складових бюджетів, що необхідні для виконання державою її функцій і реалізації завдань, визначених на довгострокову перспективу.

Таблиця 1 – Напрями бюджетної стратегії за складовими бюджету

Складові бюджету	Напрями стратегії
1) доходи	формування досконалої системи оподаткування в контексті стимулювання розвитку вітчизняного виробництва, сприяння розвитку інвестиційних та інноваційних проектів на основі захисту економічної конкуренції суб'єктів ринкових відносин
2) видатки та кредитування	формування стратегічних завдань з бюджетного фінансування відповідно до функцій держави з визначенням обґрунтованих обсягів фінансових ресурсів та врегулюванням міжбюджетних відносин в контексті проведення реформ щодо адміністративно-територіального устрою
3) фінансування бюджету	забезпечення покриття дефіциту бюджету лише за рахунок тих джерел, що визначені бюджетним законодавством, з переходом до політики формування бездефіцитних бюджетів
4) борг	розробка довгострокової програми щодо погашення боргів минулих періодів та можливе здійснення запозичень лише на цілі розвитку економіки з поступовою відмовою від кредитування МВФ

Розроблено автором

Наступний крок – перехід до довгострокового бюджетного планування неодмінно потребує ґрунтовної законодавчої бази з розробки бюджетної стратегії, яка б враховувала також і специфіку термінів тривалості прогнозу.

Зазвичай прогнозні програмні документи економічного розвитку, що розробляються на довгостроковий період, мають термін не менше п'яти років, а бюджетні програми перехідного характеру розробляються на більш тривалий період. Слід очевидно виходити з того, що часовий горизонт для прогнозів і, зокрема, бюджетних програм в значній мірі залежить від природи проблем, які підлягають вирішенню. Ось чому існують різні погляди на дане питання – одні фахівці вважають за достатнє розглядати формування прогнозів на період п'ять-десять років, інші – до двадцяти років, однак в той же час вже склалися передумови для розробки стратегічних завдань і на більш подовжені періоди. Так, окремі вчені вважають, що часова перспектива навіть у 75 років буде занадто короткою, якщо мета розробки прогнозу полягає у розкритті фінансової незбалансованості у державному секторі. Головні причини аналізу такої віддаленої перспективи полягають у тому, що здійснення довгострокових прогнозів при розробці бюджетної стратегії дозволяє підготуватися до проблем, які обов'язково настануть у майбутньому. Передбачення ж подій понад 50 років може надати інформацію, яка допоможе переглянути обсяг та напрями фінансування сучасних соціальних програм [8; 10].

Зазначені питання щодо термінів, на які має розроблятися економічна стратегія, чинним на сьогодні Законом України “Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України” не врегульовано, а це означає, що потрібен новий законодавчий документ, який би і узгоджувався з чинними, і чітко розставляв акценти стосовно засад формування бюджетної стратегії держави. Важливим і дієвим кроком на шляху до практичного застосування бюджетної стратегії стало б довгоочікуване прийняття Закону України “Про державне стратегічне планування” України, ключові положення якого доцільно відобразити у Конституції України і на цій основі створити Концепцію побудови бюджетної політики на довгостроковий період.

Невід'ємним у формуванні бюджетної стратегії має розглядатись питання щодо взаємовідносин між державним та місцевими бюджетами в контексті вирішення стратегічних завдань з децентралізації ресурсного забезпечення бюджетів на місцевому рівні. З огляду на це варто було б, на нашу думку, поновити розробку регіональних балансів фінансових ресурсів на довгострокову перспективу, що, в кінцевому рахунку, стало б підґрунтям для розробки прогнозних джерел формування фінансових ресурсів держави в цілому. Відсутність на державному рівні такого важливого на сьогодні планового документу, в якому безумовною складовою мають фігурувати показники ресурсів бюджетів та пов'язаних з ними видатків, є однією із причин слабкості намірів Уряду стосовно темпів економічного зростання ВВП на рівні лише 3% та невизначеності цілей щодо вибору і побудови моделі фінансових відносин країни. Запорукою ж завдань економічного зростання шляхом нарощування темпів і обсягів ВВП, формування збалансованих пропорцій щодо його розподілу і перерозподілу має стати ефективне бюджетне планування і прогнозування, що починає свої витоки із обґрунтованих стратегічних завдань економічного і соціального розвитку, завдань бюджетної політики на перспективу з подальшими кроками розробки бюджетної стратегії на основі дієвої законодавчої бази.

Висновки та пропозиції. Таким чином, на сьогодні у системі засад формування напрямів і завдань бюджетної політики України є певний арсенал засобів бюджетного планування, за допомогою яких можна здійснювати управління в бюджетній сфері, спираючись на відповідні прогнозні розрахунки на середньостроковий період. Через відсутність в останні роки належної уваги з боку держави щодо подальшого розвитку засад з формування бюджетної політики і на цій основі – досконалої бюджетної системи, і досі не має дієвої нормативно-правової бази стосовно розробки бюджетної стратегії як засобу реалізації перспективного курсу бюджетної політики, спрямованого на вирішення широкомасштабних завдань стратегії економічного розвитку країни.

Погоджуючись з усіма трактуваннями категорії “бюджетна стратегія”, зокрема таких авторів як Василик О.Д. і Коляда Т.А. [5;8], вважаємо, що бюджетна стратегія держави – це комплексний юридично затверджений відповідним законом України документ, що сформований на довгострокову перспективу з урахуванням стратегічних завдань економічного розвитку, параметри якого відображають національні інтереси і довгострокові пріоритети та орієнтири з формування та

використання бюджетних ресурсів, необхідних для їх реалізації на визначений період із зазначенням джерел фінансування дефіциту бюджету, допустимого рівня державного боргу, визначених потенційних можливостей і ризиків для бюджету.

Таким чином, на сьогодні можна було б запропонувати наступний алгоритм розробки бюджетної стратегії як ефективного засобу формування параметрів бюджетів в системі довгострокового бюджетного планування.

1. Розробка Закону України “Про державне стратегічне планування”, Закону України “Про засади формування бюджетної політики України”.

2. Розробка Концепції економічного і соціального розвитку України на довготривалий період з обґрунтуванням напрямів і механізмів забезпечення реалізації завдань та досягнення визначеної стратегічної мети відповідно до параметрів вітчизняної моделі фінансових відносин.

3. Розробка Концепції побудови бюджетної політики на довгостроковий період.

4. Розробка зведеного балансу фінансових ресурсів України на довгостроковий період.

5. Узгодження з Концепціями і даними зведеного балансу та розробка параметрів Стратегії економічного і соціального розвитку “Україна 2050” та інших документів, що мають прийматися Верховною Радою в контексті макроекономічного прогнозування.

6. Розробка Державної програми економічного і соціального розвитку України на довгостроковий і середньострокові періоди.

7. Розробка критеріальних показників-орієнтирів бюджетної політики на довгостроковий і середньострокові періоди [2].

8. Розробка бюджетної стратегії за основними параметрами бюджету з висвітленням пріоритетних напрямів і завдань за окремими етапами і періодами.

Запропонована технологія формування бюджетної стратегії з урахуванням базисного значення бюджетної політики стосовно обґрунтування її параметрів вбачається, на нашу думку, органічно вбудованою в механізм державного фінансового планування і слугуватиме упереджувальним орієнтиром та надійним підґрунтям для вирішення стратегічних завдань економічного і соціального розвитку України.

ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ

1. Бюджетний кодекс України № 763-VII від 14.05.2017р.
2. Бабич Л.М. Особливості формування сучасної бюджетної політики//Актуальні проблеми економіки, 1(139) 2013, с. 133-142.
3. Беседін В.Ф. та ін. “Прогнозування і розробка програм”: Метод посіб. / За ред. В.Ф. Беседіна. – К.: Наук. світ., 2000. – 468с.
4. Буковинський С. А. Концептуальні підходи до формування перспективного бюджетного плану / С. А. Буковинський // Фінанси України. – 2006. – № 3. – С. 21–28.
5. Василик О.Д. Бюджетна система України: [підручник]/ О.Д. Василик, К.В. Павлюк. – К.: Центр навчальної літератури, 2004.-544с.
6. Закон України “Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України” від 23. 03. 2000р. № 1602-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1602-14>
7. Засади формування бюджетної політики держави: Наук. монографія / М.М. Єрмошенко, С.А. Єрохін, Л.М. Бабич та ін. / За наук. редакцією д.е.н., проф. М.М. Єрмошенка. – К.: НАУ, 2003. - 284с.
8. Коляда Т.А. Формування бюджетної стратегії України: теорія, методологія, практика [Монографія] / Т.А. Коляда – Ірпінь: Університет ДФС України, 2016. - 396с.
9. Моделі і методи соціально-економічного прогнозування: Підруч. / Геєць В. М., Клебанова Т. С., Черняк О. І. та ін. – Х.: ІН-ЖЕК, 2005. – 396 с.
10. Пашута М.Т. Прогнозування та програмування економічного і соціального розвитку: Навчальний посібник. – Київ: Центр навчальної літератури, 2005. – 408с.
11. Постанова Кабінету Міністрів України “Про схвалення Прогнозу Державного бюджету України на 2013 і 2014 роки” від 5 квітня 2012 року № 318 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/318-2012-п>

12. Стратегія економічного і соціального розвитку України (2004-2015 роки) “Шляхом європейської інтеграції” / Авт. Кол.: А.С. Гальчинський, В.М. Геєць та ін.; Нац. Ін.-т стратег. дослідж.; Ін.-т екон. прогнозування НАН України; М-во економіки та європ. інтегр. України. – К.: ІВЦ Держкомстату України, 2004. – 416с.

13. Проект Постанови “Про Основні напрями бюджетної політики на 2018–2020р.р.” Схвалено Постановою КМУ від 31.05.2017р. № 385.

14. Програми економічних реформ на 2010-2014 роки “Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава” від 02.06.2010 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/n0004100-10>

15. Указ Президента України “Стратегія сталого розвитку “Україна – 2020” від 12.01.2015 №5/2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5/2015>

REFERENCES

1. The Budget Code of Ukraine No. 763-VII dated May 14, 2017.
2. Babich L.M. Features of the formation of modern budget policy / Actual problems of the economy, 1 (139) 2013, p. 133-142.
3. Besedin VF etc. "Prediction and development of programs": Method of guidance. / Ed. VF Besedina. – K.: Science. world., 2000. – 468s.
4. Bukovinsky SA Conceptual Approaches to the Formation of a Perspective Budget Plan / S. A. Bukovinsky // Finance of Ukraine. – 2006. - No. 3. – P. 21-28.
5. Vasilik O.D. Budget system of Ukraine: [textbook] / O.D.Vasilik, K.V.Pavlyuk. – K.: Center for Educational Literature, 2004-544c.
6. The Law of Ukraine "On State Forecasting and Development of Programs of Economic and Social Development of Ukraine" of 23.03.2000. No. 1602-III [Electronic resource]. – Mode of access: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1602-14>
7. Principles of forming the budget policy of the state: Scientific monograph / MM Yermoshenko, S.A. Erokhin, LM Babich and others. / Under the editorship of D.Sc., prof. MM Yermoshenko – K.: NAU, 2003. – 284p.
8. Kolyada T.A. Formation of the Budget Strategy of Ukraine: Theory, Methodology, Practice [Monograph] / T.A. Kolyada - Irpin: University of DFS of Ukraine, 2016. – 396s.
9. Models and methods of socio-economic forecasting: Handbook. / Geets VM, Klebanova T. S., Chernyak O. I. and others. – Kh.: IN-ZHEK, 2005. – 396 p.
10. Pashuta M.T. Forecasting and programming of economic and social development: Textbook. – Kyiv: Center for Educational Literature, 2005. – 408s.
11. Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine "On Approval of the Forecast of the State Budget of Ukraine for 2013 and 2014" of April 5, 2012, No. 318 [Electronic Resource]. – Access mode: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/318-2012-p>
12. The Strategy of Economic and Social Development of Ukraine (2004-2015) "By the Way of European Integration" / Aut. Col: AS Galchinsky, VM Heyets and others; National U. T. Strategist. Research; In-t ekon. forecasting of NAS of Ukraine; M-economy and europe. Integr. Of Ukraine. – K.: ICS of the State Statistics Committee of Ukraine, 2004. – 416s.
13. Draft Resolution "On Main Directions of Budget Policy for 2018-2020" approved by the CMU Decree of 31.05.2017. No. 385.
14. Programs of Economic Reforms for 2010-2014 "Prosperous Society, Competitive Economy, Effective State" dated 02.06.2010 [Electronic resource]. – Mode of access: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/n0004100-10>
15. Decree of the President of Ukraine "Strategy for Sustainable Development" Ukraine-2020 "dated January 12, 2015, № 5/2015 [Electronic resource]. – Access mode: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5/2015>

РЕФЕРАТ

Бабич Л.М. Актуальні питання формування бюджетної стратегії держави / Л.М. Бабич // Вісник Національного транспортного університету. Серія «Економічні науки». Науково-технічний збірник. – К. : НТУ, 2018. – Вип. 2 (41).

Стаття присвячена обґрунтуванню наукових та організаційних підходів щодо формування бюджетної стратегії в контексті концептуальних напрямів бюджетної політики на довгострокову перспективу та стратегічних завдань економічного і соціального розвитку держави.

Об'єкт дослідження – нормативно-правове забезпечення бюджетної стратегії і бюджетної політики в контексті довгострокового планування економічних і соціальних процесів держави.

Мета роботи – окреслення шляхів розробки бюджетної стратегії в контексті взаємоузгодження з бюджетною політикою та формуванням стратегічних напрямів економічного і соціального розвитку держави.

Метод дослідження – теоретико-методологічне обґрунтування процесів довгострокового бюджетного планування і прогнозування.

Завдання з формування моделі фінансових відносин в державі потребують обґрунтування довгострокових орієнтирів щодо прогнозних параметрів бюджету, характеру розподільчих процесів і побудови ефективної бюджетної системи. В статті проведено дослідження окремих теоретико-методологічних засад формування бюджетної стратегії України. Обґрунтовано визначення категорії «бюджетна стратегія», розглянуто стратегічні напрями бюджетного прогнозування за складовими бюджету. Надано пропозиції щодо алгоритму розробки бюджетної стратегії у взаємозв'язку з концептуальними напрямами економічного і соціального розвитку країни.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: БЮДЖЕТНА СТРАТЕГІЯ, БЮДЖЕТНА ПОЛІТИКА, БЮДЖЕТНЕ ЗАКОНОДАВСТВО, СТРАТЕГІЯ ЕКОНОМІЧНОГО І СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ.

ABSTRACT

Babich L.M. Topical Issues of Formation of a State Budget Strategy. Visnyk National Transport University. Series «Economic sciences». Scientific and Technical Collection. – Kyiv: National Transport University, 2018. – Issue 2 (41).

The article is devoted to the substantiation of scientific and organizational approaches to budget strategy in the context of the conceptual directions of budget policy for the long-term perspective and strategic tasks of economic and social development of the state.

The object of the study is the legal and regulatory framework of the budget strategy and budget policy in the context of long-term planning of economic and social processes of the state.

The purpose of the work is to outline ways of developing a budget strategy in the context of coordination with fiscal policy and formation of strategic directions of economic and social development of the state.

Method of research – theoretical and methodological substantiation of the processes of long-term budget planning and forecasting.

The task of forming a model of financial relations in the state requires a substantiation of long-term guidelines for forecasting budget parameters, the nature of distribution processes and the construction of an efficient budget system. The article deals with the study of certain theoretical and methodological principles of the formation of the budget strategy of Ukraine. The definition of the category "budget strategy" is substantiated, strategic directions of budget forecasting according to the components of the budget are considered. The proposals on the algorithm of budget strategy development in relation to the conceptual directions of economic and social development of the country are presented.

KEY WORDS: BUDGETARY STRATEGY, BUDGETARY POLICY, BUDGET LEGISLATION, ECONOMIC AND SOCIAL DEVELOPMENT STRATEGY.

РЕФЕРАТ

Бабич Л.Н. Актуальные вопросы формирования бюджетной стратегии страны / Л.Н. Бабич // Вестник Национального транспортного университета. Серія «Экономические науки». Научно-технический сборник. – К.: НТУ, 2018. – Вип. 2 (41).

Статья посвящена обоснованию научных и организационных подходов по формированию бюджетной стратегии в контексте концептуальных направлений бюджетной политики на длительную перспективу и стратегических заданий экономического и социального развития страны.

Объект исследования – нормативно-правовое обеспечение бюджетной стратегии и бюджетной политики в контексте долгосрочного планирования экономических и социальных процессов.

Цель работы – обозначение направлений разработки бюджетной стратегии в контексте взаимосогласования с бюджетной политикой и формированием стратегических направлений экономического и социального развития страны.

Метод исследования – теоретическое обоснование методов долгосрочного бюджетного планирования.

Задачи формирования модели финансовых отношений страны требуют обоснования долгосрочных ориентиров относительно прогнозных параметров бюджета, характера распределительных процессов и построения эффективной бюджетной системы.

В статье проведено исследование отдельных теоретико-методологических основ формирования бюджетной стратегии Украины. Обосновано определение категории «бюджетная стратегия», рассмотрены стратегические направления бюджетного прогнозирования по составляющим бюджета. Предоставлены предложения по алгоритму разработке бюджетной стратегии во взаимосвязи с концептуальными направлениями экономического и социального развития страны.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: БЮДЖЕТНАЯ СТРАТЕГИЯ, БЮДЖЕТНАЯ ПОЛИТИКА, БЮДЖЕТНОЕ ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВО, СТРАТЕГИЯ ЭКОНОМИЧЕСКОГО И СОЦИАЛЬНОГО РАЗВИТИЯ.

АВТОР:

Бабич Людмила Миколаївна, кандидат економічних наук, доцент, Національний транспортний університет, доцент кафедри «Фінанси, облік і аудит», e-mail: fin2006@ukr.net, тел. +380972727535, Україна 01010, м. Київ, вул. Омеляновича-Павленко 1, к. 424

AUTHOR:

Lyudmila Babych, PhD, Associate Professor, National Transport University, Associate Professor of "Finance, accounting and audit", e-mail: fin2006@ukr.net, tel. 380 972 727 535, Ukraine 01010, m. Kyiv, str. Omeljanovicha-Pavlenko 1, k. 424.

АВТОР:

Бабич Людмила Николаевна, кандидат экономических наук, доцент, Национальный транспортный университет, доцент кафедры «Финансы, учет и аудит», e-mail: fin2006@ukr.net, тел. +380972727535, Украина 01010, г. Киев, ул. Омеляновича-Павленко 1, к. 424

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Терещенко О.О. доктор економічних наук, професор, завідувач кафедрою корпоративних фінансів і контролінгу ДВНЗ «Київський національний університет ім. Вадима Гетьмана», м. Київ, Україна.

Гречан А.П., доктор економічних наук, професор, Національний транспортний університет, професор кафедри «Економіки», м. Київ, Україна

REVIEWER:

Tereshchenko O.O., ekonomichnih Doctor of Sciences, Professor, Dept. of corporative zaviduvach finansiv i kontrolingu DVNZ "Kievskiy natsijnalny University im. Vadyma Hetman" m. Kyiv, Ukraine.

Grechan A.P., Doctor of Economics, professor, National Transport University, Professor of "Economics", m. Kyiv, Ukraine